Súd:	Okresný súd Čadca
Spisová značka:	5P/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5318203041
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI:	ECLI:SK:OSCA:2019:5318203041.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľky: B. A., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. A. Č.. XXX, F., podaného proti odporcovi: P. U., Z.. XX.XX.XXXX, K. B.: B., C. XXX, za účasti maloletého dieťaťa: A. Š., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom u navrhovateľky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, IČO: 37 905 546, so sídlom 022 01 Čadca, Matičné námestie 1617, o návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

I. Z v y š u j e sa výživné určené rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 9P/64/2013 zo dňa 16.05.2014 na maloletú A. Š., zo sumy 80,- € mesačne na sumu 110,- € mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 08.11.2018.
II. Zameškané výživné za obdobie od 08.11.2018 do 31.12.2019 vo výške 420,- € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 10,- € mesačne na maloletú A., spolu s bežným výživným, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.
III. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - stará matka maloletej A., svojím návrhom podaným na súd dňa 08.11.2018 žiadala súd, aby zvýšil výživné na maloletú A. zo sumy 80,- € mesačne na sumu 170,- € mesačne.

2. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom rozsudkom OS Žilina sp. zn. 9P/64/2013 zo dňa 16.05.2014 vo výške 80,- € mesačne. V tom čase maloletá A. navštevovala 1. ročník ZŠ, v súčasnosti navštevuje 6. ročník ZŠ. V tom čase bola aj navrhovateľka zamestnaná vo firme L. F., s pravidelným príjmom. Vo februári 2018 však bola táto firma zrušená a jej zostal ČID v sume 165,- €. Nemôže si nájsť vhodné zamestnanie, aby si mohla zlepšiť svoju finančnú situáciu. Maloletá A. dostáva sirotský dôchodok po matke v sume 114,- €, prídavok na dieťa 23,86 €. Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu v sume 80,- € mesačne, avšak vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne. Preto požiadala o vyplácanie náhradného výživného. Otec sa o dcéru žiadnym spôsobom nezaujíma, maloletá ho vôbec nepozná. Maloletá navštevuje 6. ročník ZŠ F., dosahuje priemerné vyučovacie výsledky, stravuje sa v školskej jedálni, za obedy navrhovateľka platí 23,- € mesačne. Cestovné 20,- € mesačne. Za športový krúžok a gymnastický platí navrhovateľka 90,- € ročne. Maloletá nosí okuliare, za ktoré hradí 100,- €. Chodí na exkurzie, za ktoré hradí 20,- € mesačne. Zdravotný stav maloletej je dobrý. O otcovi nemajú žiadnu vedomosť, kde býva, aký má príjem. Navrhovateľka býva spolu s manželom a maloletou A. spolu v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve. Je nezamestnaná, poberá ČID v sume 165,- €, jej manžel ja z dôvodu zlého zdravotného stavu na plnom invalidnom dôchodku, ktorý poberá v sume 350,- €. Za elektrinu platí 40,- €, kúrenie 800,- € ročne za drevo a brikety. Za komunálny odpad 50,- € ročne. Manžel si hradí lieky v sume 100,- €, ona v sume 20,- € mesačne. Nakoľko došlo,

ako u maloletej, tak aj u navrhovateľky k zmene pomerov, nie je schopná hradiť všetky náklady maloletej, žiada o zvýšenie výživného.

3. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil, k veci sa nevyjadril, napriek tomu, že v jeho rodine opakovane vykonal návštevu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v X., ktorý prešetril jeho pomery priamo v rodine, avšak jeho osobný postoj k maloletej A. sa im v dôsledku nezáujmu otca zistiť nepodarilo.

4. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom v roku 2014, bolo rozhodnuté o výške výživného po 80,- € mesačne, avšak toto otec platieva nepravidelne, príležitostne. A. v súčasnosti navštevuje 7. ročník ZŠ, priemerne sa učí, má s ňou bežné výdavky a náklady do školy. Musí jej platiť exkurzie, výlety, pôjdu na lyžiarsky výcvik. Taktiež platí krúžky, tieto vyjdu asi na 100,- € ročne. A. nosí okuliare, chodila aj na alergológiu. Je nezamestnaná, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 170,- € plus si brigádne vypomáha na polovičný úväzok. Jej manžel je starobný dôchodca s dôchodkom okolo 400,- €. Bývajú v nájomnom 1-izbovom byte, za ktorý platia 170,- €. Bývali v rodinnom dome, ale z tohto boli určitým spôsobom nútení odísť, keďže tento dom bol v kopcoch a bol veľký problém maloletú vodiť denne do školy, na krúžky a podobne. Bolo to veľmi náročné, zle sa tam cestovalo, spoje chodili len ráno. Keďže sú obidvaja invalidní dôchodcovia, majú zvýšené náklady na lieky, manžel platí okolo 100,- € mesačne, ona 40,- . Úspory nemajú žiadne.

5. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že odporúčajú súdu zvýšiť výživné na maloletú A. Š. z dôvodu, že došlo na jej strane k zmene pomerov a takisto úrad po oboznámení sa s listinnými dôkazmi mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby platil zvýšené výživné. Výšku ponechali na súd.

6. Súd okrem výsluchu účastníkov sa oboznámil s celým spisovým materiálom.

7. Z rozsudku OS Žilina 9P/64/2013 zo dňa 16.05.2014 súd zistil, že maloletá A. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. A. a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 80,- € mesačne. V tom čase otec nebol evidovaný ako uchádzať o zamestnanie, bol vyradený z evidencie dňa 11.11.2013 pre nespoluprácu. Od 09.10.2011 poberal dávky a príspevky v hmotnej núdzi, od 01.12.2011 do 31.03.2013 vo výške 178,58 €. Podľa jeho výpovedi nemal žiadny majetok, dňa 28.10.2011 uzatvoril manželstvo, z ktorého pochádzalo maloleté dieťa. Otec výživné ani sčasti neplatil, s dieťaťom sa nestretával, neposkytoval mu iné vecné plnenia. Podľa názoru súdu bol postoj otca k maloletému dieťaťu krajne nezodpovedný, pričom súd nevylúčil, že sa dopúšťa trestného činu zanedbania povinnej výživy. Nebolo preukázané, že by otec mal objektívnu prekážku zamestnanca, neplnil si ani základné povinnosti uchádzača o zamestnanie.

8. Zo správy ÚPSVaR X. súd zistil, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 22.10.2018 do 03.12.2018. Bol vyradený pre nespoluprácu s úradom, od tejto doby nepožiadal o opätovné zaradenie do uchádzačov o zamestnanie. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi, ani žiadne ďalšie štátne dávky.

9. Zo správy od ÚPSVaR X. o prešetrení pomerov na strane otca dieťaťa, mal súd preukázané, že otec žije so svojou rodinou, manželkou a maloletými deťmi: P. narodený v roku 2013, P. narodenou 2014, G. narodeným 2016 a B. narodenou 2018. Rodina obýva drevenú stavbu, postavenú bez stavebného povolenia. Jedna miestnosť slúži ako kuchyňa, druhá izba je zariadená skriňami a dvoma rozkladacími gaučmi. V domácnosti bolo upratané a teplo, rodina mala zabezpečené v dostatočnom množstve potraviny, ošatenie, aj drevo. Prívod elektriny majú zabezpečené podružným spôsobom, domácnosť je bez sociálneho zariadenia, bez prívodu vody, ktorú donášajú od príbuzných z rodinného domu. Matka je na RD, otec je nezamestnaný, nie je evidovaný na Úrade práce, resp. bol vyradený pre nespoluprácu, privyrába si príležitostnými brigádami. Príjem rodiny tvorí rodičovský príspevok 220,70 €, rodinné prídavky vo výške 97,36 € a nepravidelný príležitostný príjem otca z brigád, ktorý nie je známy. Náklady spojené s domácnosťou tvorí mesačný poplatok za energiu vo výške 30,- € a 10,- € poplatok za vodu. Návšteva v rodine bola vykonaná opakovane, z dôvodu, že sa nepodarilo zastihnúť otca maloletej. Podľa vyjadrenia manželky, brigáduje v E. F.. Ďalej uviedla, že s maloletou A. otec nie je v kontakte, odkedy zomrela matka, nenavštevuje ju. Jeho manželka poskytla na neho aj telefonický kontakt. Ani opakovanými návštevami sa nepodarilo osobne zastihnúť otca maloletej, aktuálne informácie boli

podané jeho manželkou, ktorá v rodine zabezpečuje starostlivosť, v rámci daným schopností, finančných možností a samotného spôsobu života, ktorý nie je ohrozujúci vo vzťahu k maloletým deťom. Deti maloletú A. nepoznajú. Osobný postoj otca k maloletej A. sa zistiť nepodarilo.

10. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62, ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine
(1)
Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
(2)
Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
(4)
Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
(5)
Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Nakoľko navrhovateľka požiadala súd o zvýšenie výživného, súd v rámci konania skúmal, či došlo na strane maloletej a navrhovateľky, resp. otca - ako povinného platením výživné, k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bolo určené výživné na maloletú rozsudkom OS Žilina sp. zn. 9P/64/2013 zo dňa 16.05.2014. Otec bol v tom čase - ako aj v súčasnosti nezamestnaný, vyradený z evidencie UPSVaR z dôvodu nespolupráce. V tom čase poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 178,58 €, v súčasnosti nepoberá žiadne štátne dávky, privyrába si brigádnickou činnosťou. V čase posledného rozhodovania o výživnom mal jedno maloleté dieťa, okrem maloletej A., v súčasnosti 4 maloleté deti - okrem maloletej A.. Aj napriek tomu, že otcovi bolo určené výživné vo výške 80,- € mesačne, toto platil nepravidelne, preto navrhovateľka požiadala o náhradné výživné. Súd mal teda preukázanú zmenu pomerov na strane otca, neostal poberať len dávky v hmotnej núdzi, ale privyrába si brigádnickou činnosťou. Taktiež sa rozhodol mať ďalšie 3 deti, súd má za to, že je teda v jeho schopnostiach a možnostiach riadne sa o deti postarať.

13. Maloletá A. v čase posledného rozhodovania o výživnom bola žiačkou prvého ročníka ZŠ, v súčasnosti 6. ročníka ZŠ, takže je jednoznačné, že navrhovateľke sa zvýšili na jej náklady na výchovu a výživu, najmä v súvislosti s nástupom do vyššieho stupňa základnej školy. Keďže otec sa žiadnym spôsobom o maloletú nezaujíma, výživné platil nepravidelne, maloletá ho ani nepozná, začal si privyrábať brigádnickou činnosťou, rozhodol sa mať ďalšie 4 maloleté deti, súd má za to, že v súčasnosti je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné vyššie o 30,- €, ktoré má súd za to, že nezodpovedá potrebám maloletej, jej potreby sú jednoznačne vyššie vzhľadom na to, že je v starostlivosti dvoch dôchodcov, z ktorých jeden poberá čiastočný invalidný dôchodok, druhý plný invalidný dôchodok, ale súd prihliadal aj na to, že otec má ďalšie 4 vyživovacie povinnosti.

14. Pokiaľ ide o navrhovateľku, táto v čase posledného rozhodovania o výživnom bola zamestnaná s pravidelným príjmom, avšak firmu, v ktorej pracovala zrušili. V súčasnosti poberá len čiastočný invalidný dôchodok, vzhľadom na svoj zdravotný stav nemá šancu zamestnať sa, hľadá si zamestnanie, avšak toto nemôže nájsť.

15. Na základe vykonaného dokazovania má súd jednoznačne za to, že u otca došlo k zmene pomerov, začal pracovať brigádnicky. Maloletá postúpila z nižšieho stupňa na vyšší stupeň základnej školy, navrhovateľka sa stala len poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku v dôsledku zrušenia firmy, v ktorej pracovala, v súčasnosti si nemôže nájsť zamestnanie, preto súd zvýšil otcovi výživné o sumu 30,- € mesačne, teda celkovo na sumu 110,- € mesačne.

16. Nakoľko súd rozhodoval o výživnom aj spätne, určil prispievať otcovi za obdobie od 08.11.2018 do 31.12.2019 vo výške 420,- €, a otcovi povolil splácať v splátkach po 10,- € mesačne na maloletú A., spolu s bežným výživným, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je možné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Čadca písomne dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.